

टंचाई अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या पिण्याच्या पाण्याच्या
उपाययोजनांना दिनांक ३० जून, २०१९ नंतर मुदतवाढ
देण्याबाबत तसेच सन २०१८-१९ यावर्षीच्या टंचाई
कालावधीसाठी शासनाने घेतलेले निर्णय व सवलती यांना
मुदतवाढ देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: टंचाई २०१९/प्र.क्र.२२४/पापु-१४
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: २९ जून, २०१९

वाचा :-

शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक: टंचाई १०९९/प्र.क्र.१२/पापु-१४, दिनांक
३ फेब्रुवारी, १९९९.

प्रस्तावना:-

राज्यात बहुतांशी वर्षी अपुन्या पर्जन्यमानामुळे किंवा अन्य कारणामुळे ग्रामीण/नागरी क्षेत्रात पिण्याच्या पाण्याची टंचाई निर्माण होत असते. शासनाने पिण्याच्या पाण्याच्या टंचाई निवारणार्थ ग्रामीण/नागरी क्षेत्रात घ्यावयाच्या उपाययोजनांकरिता वेळोवेळी स्थायी आदेशांद्वारे सविस्तर सूचना दिलेल्या आहेत. संदर्भाधीन दिनांक ०३ फेब्रुवारी, १९९९ च्या शासन निर्णयान्वये ग्रामीण भागातील पिण्याच्या पाण्याची टंचाई निवारणार्थ घ्यावयाच्या उपाययोजनांबाबत कार्यवाही निश्चित करण्यात आलेली आहे. सदर स्थायी आदेशानुसार पाणी टंचाई निवारणार्थ घेण्यात येणाऱ्या उपाययोजना दिनांक ३० जून पर्यंत राबविणे आवश्यक आहे. टंचाई निवारणार्थ सदर उपाययोजना दिनांक ३० जून नंतरही राबविण्याबाबत आवश्यकतेनुसार विशिष्ट प्रकरणी मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे. महाराष्ट्र भूजल (विकास व व्यवस्थापन) अधिनियम, २००९ मधील तरतूदी नुसार पिण्याच्या पाण्याची टंचाई भासल्यास कोणत्याही वेळी पिण्याच्या पाण्याची टंचाई जाहीर करून टंचाई अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या उपाययोजनांमधील उपयुक्त टंचाई निवारक उपाययोजना घेण्याचे अधिकार जिल्हाधिकाऱ्यांना आहेत. तथापि, दिनांक ३० जून नंतर टंचाई अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या पिण्याच्या पाण्याच्या उपाययोजनांना मुदतवाढ देण्याबाबत जिल्हाधिकाऱ्यांकडून शासनाकडे वारंवार विचारणा करण्यात येत आहे.

परिपत्रक:-

दिनांक ३० जून, २०१९ नंतर टंचाई अंतर्गत पिण्याच्या पाण्याच्या उपाययोजना सुरु ठेवावयाच्या असल्यास त्यासाठी जिल्हाधिकारी यांनी टंचाई परिस्थितीचा फेर आढावा घेऊन महाराष्ट्र भूजल (विकास व व्यवस्थापन) अधिनियम, २००९ मधील तरतूदी नुसार पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेल्या क्षेत्रामध्ये पाणी

टंचाई जाहीर करून टंचाई अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या उपाययोजना सुरु ठेवावयाच्या किंवा नाही याचा निर्णय त्यांच्या स्तरावर घेण्यात यावा.

तसेच वर्ष २०१८-१९ या टंचाई कालावधीसाठी शासनाने पिण्याच्या पाण्याच्या टंचाई अंतर्गत घेण्यात आलेले निर्णयाबाबत खालीलप्रमाणे मुदतवाढ देण्यात येत आहे :-

- (१) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, शासन परिपत्रक क्र. टंचाई २०१८/प्र.क्र. २०/पापु १४, दिनांक ०६ मार्च, २०१९ अन्वये पिण्याच्या पाण्याच्या टंचाई अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या तात्पुरत्या पाणी पुरवठा योजना व नळ पाणी पुरवठा योजनांची विशेष दुरुस्ती या उपाययोजनांसाठी प्राप्त होणाऱ्या निविदांना चालू दरसूचीनुसार मुल्यांकित किंमतीपेक्षा १० टक्के पर्यंत जादा दराच्या निविदा स्वीकृतीचे अधिकार मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना दिले आहेत. सदर अधिकार दिनांक १५ जूलै, २०१९ पर्यंत लागू राहील.
- (२) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, शासन निर्णय क्र. टंचाई २०१८/प्र.क्र. २०६/पापु १४, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१८ अन्वये घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार विहिर तलाव उद्भवावरुन डिझेल जनरेटरच्या भाड्याचा तसेच डिझेलचा खर्च टंचाई निधीतून करण्याबाबतचा निर्णय दिनांक १५ जुलै, २०१९ पर्यंत लागू राहील.
- (३) टंचाई अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या उपाययोजनांसाठीचा निविदा कालावधी पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्र. टंचाई २०१८/प्र.क्र. २०६/पापु १४, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये शिथिल केला आहे. या शासन निर्णयान्वये शिथिल केलेली निविदा कालावधीची तरतूद दिनांक १५ जूलै, २०१९ पर्यंत राहील.
- (४) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, शासन परिपत्रक क्र. टंचाई २०१८/प्र.क्र. २०/पापु १४, दिनांक १६ मे, २०१९ अन्वये टंचाई निवारण उपाययोजनांची कामे दिनांक १५ जूलै, २०१९ पर्यंत पूर्ण करण्यात यावीत.
- (५) चारा छावण्यातील जनावरांसाठी शासकीय टँकरव्दारे पाणी पुरवठा करण्याचे विहित केले आहे. सदर पाणी पुरवठा दिनांक १ ऑगस्ट, २०१९ पर्यंत सुरु ठेवण्यास मुभा देण्यात येत आहे.

सदर परिपत्रक दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळ उपसमितीने घेतलेल्या निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१९०६२८१५२२५५११२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शाम लाल गोयल)

अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
३. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव (२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव (ग्रा.वि.), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सचिव, महसूल (मदत व पुनर्वसन) विभाग, मंत्रालय मुंबई
७. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
८. महालेखाकार, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
९. महालेखाकार, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
१२. विभागीय आयुक्त, (सर्व)
१३. जिल्हाधिकारी, (सर्व)
१४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
१५. कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, जिल्हा परिषद (सर्व)
१६. मुख्याधिकारी (सर्व)
१७. मा. मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव
१८. मा. राज्यमंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव
१९. अपर मुख्य सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
२०. सह सचिव (पापु-१४), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहायक
२१. पापु-१४ संग्रहासाठी